

andetsteds, fra Tid til anden forhøjer man Rentefoden, og derigennem skærper man i Virkeligheden Konkurrencen overfor de private Sparekasser. Man har derfor ogsaa fra Fællesrepræsentationen for De danske Sparekassers Side ønsket, at Rentesatsen skulde fastlægges i selve Loven; det har man imidlertid ikke ment at kunne imødekomme fra Administrationens Side, og jeg maa sige, at jeg betragter dette som en Fare for, at Rentefoden skal gaa op, og det er en af de Ting, der gør hele dette Spørgsmaal betænkeligt for den private Sparekasevirksomhed. Dernæst vil jeg henlede Opmærksomheden paa den Bestemmelse i § 12, 2det Stykke, der gaar ud paa, at Renten kun skal tilskrives Kontoen een Gang om Aaret, nemlig pr. 31. Marts; det er jo et Forhold, som er i Disfavør af Sparerne; i de private Sparekasser, ja vel i alle Pengeinstitutter, tilskrives man Renten to Gange om Aaret, det, der sker her, er, at Sparerne taber en Rentes Rente.

§ 13 omhandler det meget vigtige Spørgsmaal om Fordelingen. Man har her gjort et Forsøg paa at imødegaa en af de væsentligste Indvendinger mod Postsparevirksomheden, der er rejst fra de private Sparekassers Side, nemlig en Centralisering, en Postsparevirksomhed, der har et centralt Institut, som vil trække Pengene bort fra det lokale Opland. Der staar der i § 13 under Punkt 1, at Midlerne bl. a. skal anbringes som Indlaan — med eller uden Opsigelse — i danske Sparekasser. Det er et Forhold, som naturligvis har den største Interesse for Sparekasserne, men det er ogsaa af overordentlig stor Betydning for dem, at de, naar de modtager disse Penge, kan regne med, at de har dem i det mindste i en vis Tid. Disse Ord om, at de muligt vil kunne tages ud uden Opsigelse, er af en saadan Beskaffenhed, at det, hvis dette Forhold praktiseres, vil gøre, at private Sparekasser, som modtager disse Penge, vil kunne komme i meget betydelige Vanskeligheder. Endvidere er det i Slutningen af Paragraffen fremhævet, at mindst 65 pCt. af de paagældende Midler anvendes fortrinsvis til Anbringelse i Indlaan i danske Sparekasser. Jeg maa tilstaa, at denne Bestemmelse staar mig ikke ganske klar, fordi det forekommer mig, at paa den ene Side Ordet „mindst“ og paa den anden Side Ordet „fortrinsvis“ indeholder et vist Modsætningsforhold. Jeg i det mindste er ikke rigtig klar over, hvorledes det skal forstaas.

Endelig er der det meget vanskelige Spørgsmaal om Fordelingen af de Midler, som skulde gaa ud til Sparekasserne. Den

ærede socialdemokratiske Ordfører mente, at det vilde være ganske overordentlig let at foretage denne Fordeling, fordi den skulde ske i Relation til, hvad der var kommet ind fra de forskellige Egne af Landet. Det er blevet sagt — jeg ved ikke, om det var et Interview eller underhaanden —, at man havde tænkt at fordele et saadant Beløb f. Eks. amtsvis; men det er min Opfattelse, at der vil fremkomme et ganske overordentlig vanskeligt Forhold netop ved denne Fordeling amtsvis, og at navnlig de smaa Sparekasser, de saakaldte Sognesparekasser, meget let vil kunne blive forfordelt ved denne Løjlighed, fordi det i og for sig er fuldkommen umuligt at foretage en Fordeling, der nøjagtigt tager Hensyn til, at Pengene kommer tilbage til den Egn, hvorfra de stammer.

Hele Lovforslaget og specielt Tanken om Indrettelse af en Sparekasevirksomhed kan tage sig ret uskyldigt og ret bestikkende ud, men det forekommer mig, at det, man skal overveje, naar Rigsdagen skal tage Stilling til dette Lovforslag, er jo dette, om man virkelig mener at ville gaa videre med dette Princip, om at der skal gives Statsgaranti for Sparemidler, og om man mener at ville gaa med til at lade Staten indtræde som Garant for og Leder af en Virksomhed, som ganske utvivlsomt vil have en Tendens til at udvikle sig, hvis hele Planen reusserer, og som vil paaføre de paagældende Sparekasser en meget generende Konkurrence. Jeg tror ikke, man skal være blind for, at dersom den Tanke, der er nedlagt i dette Lovforslag, navnlig saaledes som Styrelsesraadet er foreslaaet sammensat, skal blive til noget, staar man overfor en Fare for, at det kan være en Begyndelse til en Socialisering af hele vort Pengevæsen. Den Erfaring, man har gjort i Udlandet, gaar netop paa visse Steder ud paa, at Postsparekasserne lidt efter lidt udvider deres Virksomhed, de forhøjer Renten, de udvider Anbringelsesområdet for de Midler, de faar at forvalte. Ogsaa paa mange andre Omraader bliver der foretaget Forandringer i de Forudsætninger, der var de oprindelige, da Institutionen blev oprettet.

Efter min Mening maa man ikke fra Regeringens Side vente, at vi fra Venstres Side vil kunne medvirke til at gennemføre dette Lovforslag paa det Grundlag, her er angivet, altsaa med en stor fordelende Centralinstitution og med den ret udviklede og vidtforgrene Administration, som her er foreslaaet. Men vi er villige til at diskutere Spørgsmaalet i et Udvalg for at se, om det ikke skulde være muligt at